

## De missie van de VVP (Vlaamse Vereniging Pleegzorg) : een Intentieverklaring

### 1. Het beleidsmatig kader.

Het pleegzorglandschap is ingrijpend gewijzigd sinds maart 2014 toen Pleegzorg werd opgenomen in en deel is gaan uitmaken van het ruimere kader dat gecreëerd werd door het Decreet Integrale Jeugdhulp, dat expliciet inzet op maximale participatie van de minderjarige en zijn gezin, en pleegzorg naar voor schuift als preferentiële oplossing wanneer residentiële plaatsing aangewezen blijkt.

Hierbinnen past het decreet Pleegzorg (goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 20 juni 2012) dat in werking is getreden op 1 januari 2014. Het decreet hertekent het pleegzorglandschap in Vlaanderen volledig vanuit het centrale belang van pleegkind of pleeggast<sup>1</sup> waarbij alle partijen maximaal betrokken worden bij de hulpverlening.

Sinds 1 september 2017 is er een nieuwe wet die het statuut voor pleegzorgers regelt. Deze regeling geeft ouders, pleegzorgers en pleegzorgdiensten de kans om bij een langdurige pleegzorgsituatie onderlinge afspraken steviger te verankeren. Daarbij blijft een goede samenwerking in het belang van het kind centraal staan.

Op 28 februari 2019 schrapte het Grondwettelijk Hof één bepaling uit deze wet, nl. de mogelijkheid voor de jeugd- of familierechtbank om te besluiten tot gedwongen delegatie van bevoegdheden (schoolkeuze, vrijetijdsbesteding of geloof) van ouders naar pleegzorgers.<sup>1</sup> Hierbij kwam het tegemoet aan een klacht die werd ingediend door twee ouders van een geplaatst pleegkind, die argumenteerden dat hun gezinsleven er grondig door verstoord werd. Ze vonden ook dat er nauwelijks nog verschil was met een situatie waarbij ze uit de ouderlijke macht zouden zijn ontzet. Deze ouders kregen de steun van diverse armoedeverenigingen. <sup>2</sup>

### 2. Missie VVP: de spreekbuis zijn van de pleegzorgers, pleegkinderen/- gasten in Vlaanderen.

- Volgens recente cijfers van Pleegzorg Vlaanderen telt Vlaanderen (31 dec 2017) 5181 pleeggezinnen die zorg opnemen voor 7.115 minderjarige pleegkinderen en 516 (volwassen) pleegzorggasten.
- 2016-2017: Instroom +6%, uitstroom + 5% (+619 kinderen en volwassenen)
- 60% van de plaatsingen gebeurt 'vrijwillig' (met instemming van de ouders)
- Minderjarigen: Netwerkpleegzorg (59 %) <-> bestandspleegzorg (41 %) . plaatsingen in 2017: 68% netwerkplaatsingen.....
- Niet begeleide minderjarige vluchtelingen/asielzoekers (318 geplaatsten in 2017)

Indien we ons als VVP op basis van bovenstaande cijfers willen presenteren als de vertegenwoordigers van die 7500 belanghebbenden en hun pleegzorgers, moeten we inzetten om ons op (middellange) termijn te ontwikkelen als de vanzelfsprekende en structurele gesprekspartner

---

<sup>1</sup> Uit de infobrochure: *Een statuut voor Pleegzorgers*. [www.pleegzorgvlaanderen.be](http://www.pleegzorgvlaanderen.be)

<sup>2</sup> Pleegouders terug naar af: Grondwettelijk Hof vernietigt nieuw statuut.

Veerle Beel -28/02/2019 [www.destandaard.be](http://www.destandaard.be)

<sup>3</sup> Sociaal Net – december 2017

wanneer belangen, rechten en plichten van onze pleegkinderen/pleeggasten en hun pleegzorgers in beeld komen .

Artikel 3 van de statuten van de VVP formuleert het als volgt<sup>4</sup>:

*§1. De vereniging stelt zich tot doel de belangen te behartigen van pleeggezinnen en alle activiteiten die hiermee verband kunnen houden.*

*De vereniging beoogt een open dialoog aan te gaan met alle betrokken actoren in de pleegzorg waar deze bijdrage een meerwaarde kan betekenen voor het welzijn van de geplaatste. Hieronder wordt onder meer verstaan:*

- behartigen van de gemeenschappelijke belangen van pleeggezinnen in de meest ruime zin. Gesprekspartner zijn voor alle betrokken actoren in de pleegzorg betreffende moeilijke dossiers en pleegzorgproblemen;
- ontmoetingspunt zijn voor pleegouders/pleeggezinnen. Samenbrengen, ervaringen uitwisselen, wederzijds ondersteunen en streven naar competentieverhoging;
- promoten van pleegzorg vanuit pleeggezinnen. Pleegzorg systematisch bekend maken bij het grote publiek en specifieke doelgroepen;
- informatie laten doorstromen. Verzamelen en verspreiden van informatie betreffende vormingen, publicaties en congressen;
- meebouwen aan een partnerorganisatie : samen met alle relevante betrokken actoren pleegzorg promoten, uitbouwen, kwaliteit verhogen, wetenschappelijk onderbouwen en samenwerking stimuleren.

*§2. Zij wil tegelijkertijd een vriendenkring zijn en ijveren voor onderling hulpbetoon onder de leden en toetredende leden.*

### 3. Drie domeinen

#### 3.1. Inhoudelijk

Bewaker/vertolker van de essentie van wat we (als Pleegzorgers, pleegkinderen/pleeggasten) onder Pleegzorg verstaan:

“Zorg waarbij een pleegzorger vrijwillig, onder begeleiding van een dienst voor pleegzorg en tegen een kostenvergoeding, een of meerdere pleegkinderen en/of pleeggasten opvangt<sup>5</sup>”.

Omdat de zorg voor kinderen/pleeggasten expliciet wordt vooropgesteld als de eerste vanzelfsprekende keuze wanneer residentiële plaatsing in overweging dient genomen te worden, lijkt het ons toch aangewezen om pleegzorg zowel inhoudelijk als formeel te kaderen vanuit de drie grote thema's 6 waaromheen deze zorg (in Vlaanderen) gestalte krijgt. Het belang van het pleegkind/de pleegast is hierbij prioritair:

1. Pleegzorg biedt een gezonde ontwikkeling in een veilige en stabiele omgeving.
  - Pleegzorg als eerste optie wanneer uithuisplaatsing wordt overwogen
  - Hechting, traumasensitief opvoeden ....
  - ....
2. Pleegzorg biedt een duidelijk perspectief.

---

<sup>4</sup> Statuten VVP, versie 30 maart 2019 (na goedkeuring AV)

<sup>5</sup> decreet pleegzorg 2014

<sup>6</sup> Pleegzorg begeleiden is een vak

- We onderscheiden sinds 2014 de Perspectiefzoekende-, Perspectiefbiedende -, Ondersteunende - en Crisis/Behandelings-pleegzorg
  - ...
3. Pleegzorg biedt een gedeelde/gezamenlijke wereld.
- Ouders dienen vanzelfsprekend in beeld te blijven
  - De verhouding Netwerkpleegzorg/Bestandspleegzorg
  - Rechten en plichten van de pleegzorger (het statuut voor pleegzorgers...)
  - ...

Bovenstaande drie thema's zouden ons moeten helpen om een consequent en samenhangend verhaal te vertellen en om gemaakte keuzes, prioriteiten en acties te kaderen.

Mag de VVP (wat meer) ambitie tonen?: Is er naast het (overigens gesmaakte) aanbod van Nieuwsbrief, Weekends en Ontmoetingsdagen ook ruimte/ambitie voor publicaties, acties, ... waarmee we kunnen inzetten op meer naambekendheid en toename van ons ledenaantal?

### 3.2 Beleidsmatig:

VVP als spreekbuis en belangenbehartiger van pleegzorgers, pleegkinderen en pleeggasten.

- Publicaties (vb publicatie Pleegzorgtoeslag<sup>7</sup>)
- Aanwezigheid op hoorzittingen Vlaams Parlement (evaluatie decreet)
- Zie artikel 3 van de statuten VVP
- Zie manifest 2017

op basis van samenwerking met alle spelers in het veld:

- samenwerking met Provinciale diensten voor Pleegzorg
  - informeren, sensibiliseren, vorming,...
  - partnerschap in participatieraden
  - ....
- samenwerking als representatieve partner met Pleegzorg Vlaanderen
  - complementariteit...
  - een zichtbare bijdrage aan 'Week van de Pleegzorg'
  - ...
- mee aansturen, bewaken en opvolgen van beleidsmaatregelen:
  - hulpvragen en ondersteuningsnood van pleegkinderen/-gasten centraal blijven stellen
  - statuut voor pleegzorgers en -kinderen, -gasten
  - nazorg/omkadering voor ex-pleegkinderen
  - ouderschapsverlof op gelijke leest met 'gewone' ouders
  - ondersteuning voor alleenstaande pleegouders
  - snelgroeïende groep netwerkplaatsingen: eigen klemtonen, eigen vragen, eigen verwachtingen?
  - ....

---

<sup>7</sup> Nieuwsbrief Sociaal net – 09 maart 2018 - [www.sociaalnet.be](http://www.sociaalnet.be)

### 3.3 Internationaal

Hier zijn mogelijkheden/uitdagingen op minstens drie niveaus:

- Brussel / Wallonië
- Buurlanden, Euregionaal
- Europa
- Mondiaal

En concreter gaat het dan om samenwerking, contacten, publicaties, aanwezigheid op internationale fora, studiedagen....., steeds vanuit wat we als onze 'core business' beschouwen: pleegzorg als de beste garantie voor een gezonde ontwikkeling in een veilige en stabiele omgeving, een duidelijk perspectief en een gedeelde/gezamenlijke wereld.